



ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้า ของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 1

ฉัตรทริกา กิจแสงทอง, ส.ม.^{*1}

รัฐพล ศิลปรัศมี, ประ.ด.^{*}

พรรณี บุญชูหัตถกิจ, ส.ด.^{*}

ทัศนพร ชูศักดิ์, ประ.ด.^{*}

Received: 12 ส.ค.67

Revised: 1 พ.ย.67

Accepted: 3 พ.ย.67

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงวิเคราะห์แบบภาคตัดขวางนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 1 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนสถาบันอาชีวศึกษา ภาคกลาง 1 จำนวน 357 คน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 1) ปัจจัยส่วนบุคคล 2) ความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.738 3) ทศนคติเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.717 4) การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.868 5) พฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้า วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบไคสแควร์

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการสูบบุหรี่ไฟฟ้า ร้อยละ 31.10 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียนสถาบันอาชีวศึกษา ภาคกลาง 1 ได้แก่ อายุ รายได้ที่ได้รับต่อเดือน การสูบบุหรี่ไฟฟ้าของบิดา แม่ และเพื่อน ความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า ทศนคติเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า และการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียนสถาบันอาชีวศึกษา ภาคกลาง 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากผลการศึกษาวิจัยนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ไปเป็นข้อพิจารณาในการดำเนินการพัฒนารูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้า และการบริโภคยาสูบประเภทอื่น ๆ ของนักเรียนสถาบันอาชีวศึกษา ภาคกลาง 1 หรือวัยรุ่นกลุ่มอื่น ๆ ให้เหมาะสมต่อไป

คำสำคัญ: ความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า, ทศนคติเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า, การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า, พฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้า, นักเรียนอาชีวศึกษา

¹ผู้ติดต่อหลัก E-mail: Chattatiga.Kit@vru.ac.th

* คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี



Factors Related to Electronic Cigarette Smoking Behavior of Vocational Students at the Institute of Vocational Education Central Region 1

Chattariga Kitsangthong, M.P.H.^{*1}

Ratthapol Sillaparassamee, Ph.D.^{*}

Panee Banchonhattakit, Dr.P.H.^{*}

Thassaporn Chusak, Ph.D.^{*}

Abstract

This analytical cross-sectional research aimed to investigate electronic cigarette smoking behavior and explore factors related to electronic cigarette smoking behavior of vocational students at the Institute of Vocational Education Central Region 1. The sample group consisted of 357 vocational students, obtained through multi-stage random sampling. The research instrument was a questionnaire with 5 parts: 1) personal factors, 2) knowledge about electronic cigarettes, with a reliability coefficient of 0.738, 3) attitude about electronic cigarettes, with a reliability coefficient of 0.717, 4) news exposure regarding electronic cigarette, with a reliability coefficient of 0.868 and 5) electronic cigarette smoking behavior. Data were analyzed using statistics including frequency, percentage, mean, standard deviation, and Chi-squared test.

The findings revealed that 31.10% of the sample group exhibited electronic cigarette smoking behavior. Factors related to their electronic cigarette smoking behavior included age, monthly income, electronic cigarette use by their father, partner, and friends, knowledge about electronic cigarettes, attitudes toward electronic cigarettes, and news exposure related to electronic cigarettes. Relationship between these factors and their electronic cigarette smoking behavior was statistical significant at 0.05.

The results of this research can be applied to the development of a preventive model and assessment of the feasibility of addressing electronic cigarettes and other tobacco use among vocational students and other groups of teenagers.

Keywords: Knowledge about electronic cigarettes, Attitude toward electronic cigarettes, News exposure related to electronic cigarettes, Electronic cigarette smoking behavior, Vocational students

¹Corresponding E-mail: Chattatiga.Kit@vru.ac.th

^{*} Faculty of Public Health, Valaya Alongkorn Rajabhat University under royal patronage Pathum Thani Province.





เขตภาคกลางที่มีผลสำรวจพบว่าเยาวชน อายุ 15-24 ปี มีการสูบบุหรี่ไฟฟ้ามากที่สุดในประเทศอีกด้วย รวมทั้งยังไม่ค้นพบการศึกษาถึงสาเหตุหรือปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้าของกลุ่มตัวอย่างนี้

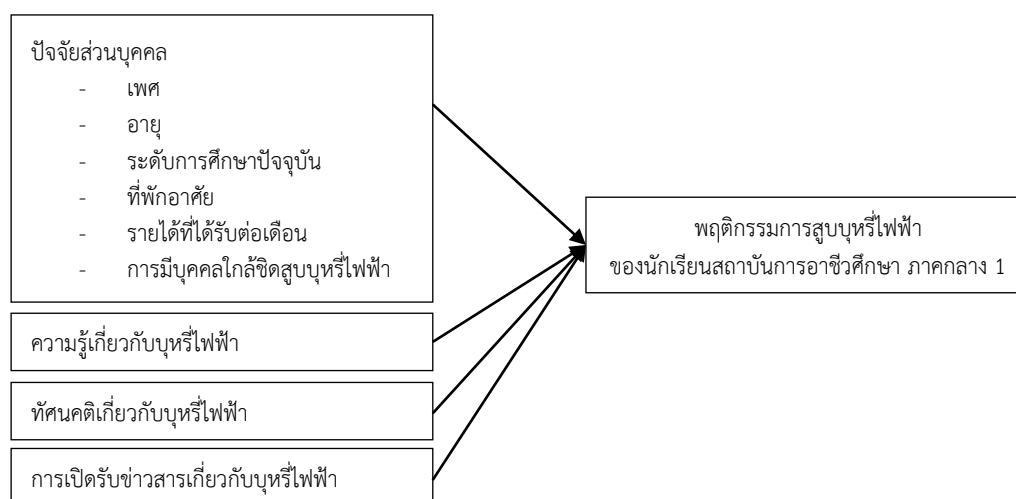
จากข้อมูลดังกล่าวมาข้างต้น ประกอบกับโจทย์โครงการวิจัยเพื่อการควบคุมยาสูบที่สำคัญ ในการป้องกันนักสูบหน้าใหม่¹⁰ ที่ผู้วิจัยสนใจหัวข้อการศึกษาพฤติกรรมการบริโภคยาสูบและบุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียน นักศึกษา และจากการทบทวนทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสนใจทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ ทักษะและพฤติกรรม (KAP)¹² และทฤษฎีระบบนิเวศวิทยา (Ecological System Theory)¹³ นั้น ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์

กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 เพื่อนำข้อมูลมาเป็นข้อพิจารณาในการดำเนินการพัฒนารูปแบบ การป้องกันและแก้ไขปัญหามหาพฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้า และการบริโภคยาสูบประเภทอื่น ๆ ของนักเรียนอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 หรือวัยรุ่นกลุ่มอื่น ๆ ให้เหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1

กรอบแนวคิดการวิจัย



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงวิเคราะห์แบบภาคตัดขวาง (Cross-Sectional Analytical Study)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปีการศึกษา 2567 จำนวน 10 สถาบัน โดยใช้ข้อมูลจากสถิติจำนวนนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 1 ปีการศึกษา 2566 รวมทั้งหมด 21,768 คน¹⁴

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 โดยการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณตัวอย่างของคอคแรน (Cochran, 1963)¹⁵ โดย

ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) ตามเกณฑ์ที่กำหนดดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดพื้นที่ศึกษาวิจัย ร้อยละ 50 ของสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 1 โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก (Lottery) แบบไม่คืนที่เดิม จึงได้พื้นที่ศึกษาวิจัย จำนวน 5 สถาบัน

ขั้นที่ 2 นำจำนวนประชากรของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 ที่เป็นพื้นที่ศึกษาวิจัยมาคำนวณเพื่อทำการสุ่มตัวอย่างแบบชั้น (Stratified Random Sampling) โดยคำนวณตามสัดส่วนจนได้กลุ่มตัวอย่างครบตามจำนวนที่คำนวณได้



ขั้นที่ 3 นำประชากรของสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 1 มาทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการจับสลากรายชื่อ แบบไม่คืนที่เดิม จนได้ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าเอกสารงานวิจัย และแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลปลายปิด ให้เลือกตอบและปลายเปิด ให้เติมคำในช่องว่าง จำนวน 6 ข้อ ประกอบไปด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาปัจจุบัน ที่พักอาศัย รายได้ที่ได้รับต่อเดือนและการมีบุคคลใกล้ชิดสุขภาพดีหรือไม่

ส่วนที่ 2 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า มีลักษณะเป็นคำถามแบบเลือกตอบ ลักษณะคำตอบ คือ ใช่และไม่ใช่ สำหรับให้เลือกเพียงคำตอบเดียว จำนวน 10 ข้อ ใช้เกณฑ์การแปลผลตามแนวคิดของ Bloom (1971)¹⁶ กำหนดระดับการวัดความรู้เป็น 3 ระดับ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามทัศนคติเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด มีคำตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ให้เลือกตอบตามความคิดเห็น จำนวน 10 ข้อ ใช้เกณฑ์การแปลผลตามแนวคิดของ Best (1977)¹⁷ กำหนดระดับทัศนคติเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า เป็น 3 ระดับ

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด มีคำตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 4 ระดับ ให้เลือกตอบตาม การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า จำนวน 12 ข้อ ใช้เกณฑ์ การแปลผลตามแนวคิดของ Best (1977)¹⁷ กำหนดระดับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า เป็น 3 ระดับ

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามพฤติกรรม การสูบบุหรี่ไฟฟ้า มีลักษณะเป็นคำถามแบบเลือกตอบ จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วยการสูบบุหรี่หรือไม่สูบบุหรี่ไฟฟ้า อายุที่เริ่มสูบบุหรี่ไฟฟ้า สาเหตุหลักที่เริ่มสูบบุหรี่ไฟฟ้า สูบบุหรี่ไฟฟ้าประเภทใด สูบบุหรี่ไฟฟ้าวันละกี่ครั้ง และการเข้าถึงแหล่งจำหน่ายบุหรี่ไฟฟ้า

เครื่องมือได้รับการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงตามเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน โดยคะแนนความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ (Index of Congruence หรือ IOC) เท่ากับ 1.00 และนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 1 ในสถาบันที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 30 คน คำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .742

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยดำเนินการตามหลักการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง มีการชี้แจงรายละเอียดของโครงการวิจัย แนวทางในการเก็บข้อมูลอย่างละเอียด ทั้งนี้ ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามไม่มีการระบุชื่อ หรือรายละเอียดของผู้ให้ข้อมูล และข้อมูลถูกนำเสนอในภาพรวม โดยจะไม่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาของผู้ให้ข้อมูล โดยการวิจัยนี้ได้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เลขที่เอกสารรับรอง COA No. 0055/2567 รับรองวันที่ 4 มิถุนายน 2567

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 1 ตามเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการขออนุญาตพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโดยนำหนังสือขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย ยื่นต่อผู้อำนวยการสถาบันอาชีวศึกษา ที่เป็นพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูล เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว ผู้วิจัยเข้าพื้นที่ ได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษาและขั้นตอนการเก็บข้อมูลในเอกสารชี้แจงโครงการ และขอความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม การตอบแบบสอบถามเป็นแบบตอบด้วยตนเอง และการรับแบบสอบถาม ผู้วิจัยรับแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง โดยมีบุคลากรของแต่ละสถาบันเป็นผู้รวบรวม เมื่อได้ข้อมูลครบแล้ว ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วจึงนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะเวลา

เดือนมีนาคม 2567 ถึงเดือนมิถุนายน 2567

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า ทัศนคติเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า และพฤติกรรม การสูบบุหรี่ไฟฟ้าของผู้ตอบแบบสอบถาม และใช้สถิติทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Statistics) ด้วยการทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test) เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับพฤติกรรม การสูบบุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 1 กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการศึกษา

จากการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 357 คน ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 53.80 มีอายุเฉลี่ย 16.92 ± 0.92 ปี กำลังศึกษาอยู่ระดับปวช. ชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 46.80 อาศัยอยู่บ้านกับบิดามารดา ร้อยละ 79.80 มีรายได้ที่ได้รับเฉลี่ยเดือนละ $6,558.40 \pm 189.49$ บาท



ส่วนใหญ่มีเพื่อนสูบบุหรี่ไฟฟ้า ร้อยละ 53.80 รองลงมา คือ มีแผนสูบบุหรี่ไฟฟ้า ร้อยละ 16.20 และมีบิดาสูบบุหรี่ไฟฟ้า ร้อยละ 15.40 ตามลำดับ

ความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า พบว่า มีความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าอยู่ในระดับดี ร้อยละ 89.10 รองลงมา คือ มีความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 9.50 และมีความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าอยู่ในระดับไม่ดี ร้อยละ 1.40

ทัศนคติเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า พบว่า มีทัศนคติเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 59.10 รองลงมา คือ มีทัศนคติเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าอยู่ในระดับดี และมีทัศนคติเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าอยู่ในระดับไม่ดี ร้อยละ 20.45 เท่ากัน

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า พบว่า มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 49.30

รองลงมา คือ มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าอยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 25.80 และมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 24.90

พฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้า พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่สูบบุหรี่ไฟฟ้า ร้อยละ 68.90 และสูบบุหรี่ไฟฟ้า ร้อยละ 31.10 โดยกลุ่มตัวอย่างที่สูบบุหรี่ไฟฟ้า พบว่า เริ่มสูบบุหรี่ไฟฟ้าอายุเฉลี่ย 15.77 ± 1.150 ปี สาเหตุหลักที่เริ่มสูบบุหรี่ไฟฟ้า คือ เพื่อนชักชวน ร้อยละ 33.30 รองลงมา คือ อยากทดลอง ร้อยละ 31.60 และต้องการคลายเครียด ร้อยละ 21.60 ตามลำดับ ประเภทของบุหรี่ไฟฟ้ามากที่สุด คือ บุหรี่ไฟฟ้าแบบใช้แล้วทิ้ง ร้อยละ 47.80 จำนวนการสูบบุหรี่ไฟฟ้าเฉลี่ยวันละ 16.71 ± 10.324 ครั้ง การเข้าถึงแหล่งจำหน่ายบุหรี่ไฟฟ้า พบว่า ส่วนมากซื้อจากร้านขายบุหรี่ไฟฟ้า (มีหน้าร้าน) เช่น ตลาดนัด, แผงลอย ร้อยละ 34.30

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้า (n=357)

ปัจจัยส่วนบุคคล	พฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้า		X ²	p-value
	ไม่สูบบุหรี่ จำนวน (ร้อยละ)	สูบ จำนวน (ร้อยละ)		
เพศ			0.279	0.597
- ชาย	116 (32.49)	49 (13.73)		
- หญิง	130 (36.41)	62 (17.37)		
อายุ (ปี)			15.229	<0.001***
≤ 16	143 (40.05)	51 (14.29)		
17-19	81 (22.69)	58 (16.25)		
≥ 20	22 (6.16)	2 (0.56)		
ระดับการศึกษาปัจจุบัน			1.965	0.161
- ปวช.	173 (48.46)	86 (24.09)		
- ปวส.	73 (20.45)	25 (7.00)		
ที่พักอาศัย			3.503	0.320
- อาศัยอยู่บ้านกับบิดา มารดา	193 (54.06)	92 (25.77)		
- อาศัยอยู่บ้านญาติ	33 (9.25)	11 (3.08)		
- อาศัยอยู่บ้านเพื่อนหรือหอพัก	20 (5.60)	8 (2.24)		
รายได้ที่ได้รับต่อเดือน (บาท)			8.717	0.013*
≤ 6,000	167 (46.78)	76 (21.29)		
6,001-12,000	58 (16.25)	34 (9.52)		
≥ 12,001	21 (5.88)	1 (0.28)		
มีคนใกล้ชิดสูบบุหรี่ไฟฟ้า				
พฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้าของบิดา			6.259	0.012*
- ไม่สูบบุหรี่ไฟฟ้า	216 (60.51)	86 (24.09)		
- สูบบุหรี่ไฟฟ้า	30 (8.40)	25 (7.00)		
พฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้าของแฟน			31.015	<0.001***
- ไม่สูบบุหรี่ไฟฟ้า	224 (62.75)	75 (21.01)		
- สูบบุหรี่ไฟฟ้า	22 (6.16)	36 (10.08)		



ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้า (n=357) (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	พฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้า		χ^2	p-value
	ไม่สูบ จำนวน (ร้อยละ)	สูบ จำนวน (ร้อยละ)		
พฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้าของเพื่อน			31.064	<0.001***
- ไม่สูบบุหรี่ไฟฟ้า	138 (38.66)	27 (7.56)		
- สูบบุหรี่ไฟฟ้า	108 (30.25)	84 (23.53)		

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรม
การสูบบุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 1
พบว่า อายุ รายได้ที่ได้รับต่อเดือน มีบิดาสูบบุหรี่ไฟฟ้า มีแฟนสูบ
บุหรี่ยไฟฟ้า และมีเพื่อนสูบบุหรี่ไฟฟ้า มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม

การสูบบุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 1
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนเพศ ระดับการศึกษา
ปัจจุบัน และที่พักอาศัยไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบ
บุหรี่ยไฟฟ้า

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ยไฟฟ้า ทศนคติเกี่ยวกับบุหรี่ยไฟฟ้า และการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับบุหรี่ยไฟฟ้ากับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ยไฟฟ้า (n=357)

ปัจจัย	พฤติกรรมการสูบบุหรี่ยไฟฟ้า		χ^2	p-value
	ไม่สูบ จำนวน (ร้อยละ)	สูบ จำนวน (ร้อยละ)		
ความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ยไฟฟ้า			14.683	0.001**
- ความรู้ระดับดี	227 (63.59)	91 (25.49)		
- ความรู้ระดับปานกลาง	19 (5.32)	15 (4.20)		
- ความรู้ระดับไม่ดี	0 (0.00)	5 (1.40)		
ทัศนคติเกี่ยวกับบุหรี่ยไฟฟ้า			44.810	<0.001***
- ทัศนคติระดับดี	71 (19.89)	2 (0.56)		
- ทัศนคติระดับปานกลาง	141 (39.50)	70 (19.61)		
- ทัศนคติระดับไม่ดี	34 (9.52)	39 (10.92)		
การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับบุหรี่ยไฟฟ้า			11.460	0.003**
- ทัศนคติระดับดี	53 (14.85)	36 (10.08)		
- ทัศนคติระดับปานกลาง	136 (38.10)	40 (11.20)		
- ทัศนคติระดับไม่ดี	57 (15.97)	35 (9.80)		

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ยไฟฟ้า ทศนคติ
เกี่ยวกับบุหรี่ยไฟฟ้า และการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับบุหรี่ยไฟฟ้ากับ
พฤติกรรมการสูบบุหรี่ยไฟฟ้าของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา
ภาคกลาง 1 พบว่า ความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ยไฟฟ้า ทศนคติเกี่ยวกับบุหรี่ย
ไฟฟ้า และการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับบุหรี่ยไฟฟ้า มีความสัมพันธ์
กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ยไฟฟ้าของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา
ภาคกลาง 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปและอภิปรายผล

การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ย
ไฟฟ้าของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 1 จำนวน 357
คน ผู้วิจัยอภิปรายผลได้ ดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า อายุ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม
การสูบบุหรี่ยไฟฟ้าของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 1
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อาจเนื่องจาก กลุ่มตัวอย่าง
อยู่ในช่วงวัยรุ่น มีความอยากรู้อยากทดลอง และให้ความสนใจกับ
สิ่งที่เป็นกระแสนิยม โดยอาจยังขาดประสบการณ์และความรู้ เพื่อ
ประกอบการตัดสินใจ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อดิ บุคานันท์¹⁸
พบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ย อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รายได้ที่ได้รับต่อเดือนมีความสัมพันธ์
กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ยไฟฟ้าของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา
ภาคกลาง 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อาจเนื่องจาก
รายได้มีผลต่ออำนาจของการซื้อ โดยผู้ที่มีรายได้สูง จะมีอำนาจ
ในการซื้อบุหรี่ยไฟฟ้ามมากกว่าผู้ที่มีรายได้ต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับผล



การศึกษา ของพงษ์ศักดิ์ อ้นมอย และคณะ¹⁹ พบว่า รายได้มีความสัมพันธ์ กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้า และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Pettigrew et al.²⁰ พบว่า การเป็นผู้มีรายได้สูงเป็นปัจจัย ที่เอื้อต่อความไหวในการเข้าถึงบุหรี่ไฟฟ้า การมีบุคคลใกล้ชิดสูบบุหรี่ไฟฟ้า ได้แก่ บิดา แฟน เพื่อน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อาจเนื่องจากบุคคลในครอบครัว แฟน เพื่อน คือสิ่งแวดล้อมในระบบจุลภาคหรือระบบเล็ก เป็นสิ่งเร้าที่อยู่ใกล้ชิดตัวบุคคลมากที่สุด อาจทำให้เกิดการเลียนแบบพฤติกรรมหรือมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการเลือกปฏิบัติสิ่งใด สิ่งหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของพงษ์ศักดิ์ อ้นมอย และคณะ¹⁹ พบว่า คนในครอบครัวที่สูบบุหรี่ไฟฟ้า เพื่อนสนิทสูบบุหรี่ไฟฟ้า มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้า สอดคล้องกับผลการศึกษาของ อัจฉราพร สิริธัญวงศ์⁷ พบว่า ถ้าคนรักสูบบุหรี่ไฟฟ้า เยาวชนมีโอกาสเสี่ยงต่อการสูบบุหรี่ไฟฟ้า 3.30 เท่า ของเยาวชนที่คนรักไม่สูบบุหรี่ไฟฟ้า ถ้าสมาชิกในครอบครัวสูบบุหรี่ไฟฟ้า เยาวชนมีโอกาสเสี่ยงต่อการสูบบุหรี่ไฟฟ้า 2.70 เท่า ของเยาวชนที่สมาชิกในครอบครัวไม่สูบบุหรี่ไฟฟ้า และถ้าเพื่อนสนิทสูบบุหรี่ไฟฟ้า เยาวชนมีโอกาสเสี่ยงต่อการสูบบุหรี่ไฟฟ้า 2.30 เท่า ของเยาวชนที่เพื่อนสนิทไม่สูบบุหรี่ไฟฟ้า สอดคล้องกับผลการศึกษาของ กิตติพงษ์ เรือนเพชร² พบว่า การสูบบุหรี่ไฟฟ้าของเพื่อนมีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ไฟฟ้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับการศึกษาของ ปิยวรรณ บุญเพ็ญ²¹ พบว่า การมีแบบอย่างในการสูบบุหรี่ไฟฟ้าเป็นตัวแปรทำนายพฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้า สอดคล้องกับการศึกษาของ ศุภพงศ์ พินิจจนภาคย์²² พบว่า ผู้สูบบุหรี่ไฟฟ้ามีพฤติกรรมเลียนแบบจากบุคคลใกล้ชิด และสอดคล้องกับการศึกษาของ Pettigrew et al.²⁰ พบว่า การมีเพื่อนและสมาชิกในครอบครัวบุหรี่ไฟฟ้าเป็นปัจจัยเอื้อต่อความอ่อนไหวในการเข้าถึงบุหรี่ไฟฟ้า

ความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า พบว่า มีความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าอยู่ในระดับดี (ร้อยละ 89.10) และความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อาจเนื่องจาก ในปัจจุบันมีข่าวสารเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าแพร่หลายมากขึ้นในสื่อทุกช่องทาง อาจทำให้กลุ่มตัวอย่าง เกิดการมองเห็นได้ขึ้น ได้ฟัง หรือนึกได้ แต่ยังขาดกระบวนการสร้างความเข้าใจ นำความรู้ไปใช้ และคิดวิเคราะห์จึงทำให้ยังไม่สามารถเข้าใจถึงอันตรายหรือโทษของบุหรี่ไฟฟ้า จึงอาจส่งผลทำให้เกิดเป็นพฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้าได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของจิราภรณ์ จำปาจันทร์ และคณะ²³ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของโพธิ์พญ์ สอนทน และคณะ²⁴ พบว่า การรับรู้บุหรี่ไฟฟ้า

ที่เหมาะสม และการรับรู้บุหรี่ไฟฟ้าที่พอใช้ เป็นปัจจัยป้องกันการใช้บุหรี่ไฟฟ้าอย่างมีนัยสำคัญทาง และสอดคล้องกับการศึกษาของกัลยา วิริยะ²⁵ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับบุหรี่อยู่ในระดับดี และความรู้มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อีกทั้งความรู้มีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมการสัมผัสบุหรี่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ทัศนคติเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า พบว่า มีทัศนคติเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 59.10) และทัศนคติเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อาจเนื่องจาก กลุ่มตัวอย่างยังขาดประสบการณ์ ขาดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีแบบอย่างในการสูบบุหรี่ไฟฟ้า อีกทั้งกระแสสังคมนิยมตามยุคสมัย รวมถึงภาพลักษณ์ของบุคคลตัวอย่างและผลิตภัณฑ์ จึงอาจทำให้กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อบุหรี่ไฟฟ้าในระดับปานกลาง โดยส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ว่า น่ายาในบุหรี่ไฟฟ้ามีกลิ่นหลากหลาย ทำให้ไม่รู้สึกเบื่อหน่าย คิดว่าการสูบบุหรี่ไฟฟ้ามีอันตรายน้อยกว่าการสูบบุหรี่มวน และคิดว่าการสูบบุหรี่ไฟฟ้าทำให้ไม่มึนเมาเหมือนติดตัว สอดคล้องกับการศึกษาของจิราภรณ์ จำปาจันทร์ และคณะ²³ พบว่า ทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างต่อบุหรี่ไฟฟ้า อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับการศึกษาของสมเด็จ ภิมายกุล และ กนกวรรณ คชสีห์²⁶ พบว่า ด้านทัศนคติการบริโภคบุหรี่ไฟฟ้าของนักศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง และทัศนคติการบริโภคบุหรี่ไฟฟ้าของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่โดยรวมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคบุหรี่ไฟฟ้าของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่โดยรวม โดยมีระดับความสัมพันธ์ปานกลางและมีทิศทางเชิงบวก สอดคล้องกับการศึกษาของ พงษ์ศักดิ์ อ้นมอย และคณะ¹⁹ พบว่า ทัศนคติที่ดีกับการสูบบุหรี่ไฟฟ้ามีผลต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้าของเยาวชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับการศึกษาและสอดคล้องกับการศึกษาของ ณัฐพล รุ่งโรจน์สิทธิชัย¹ พบว่า ทัศนคติเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมและแนวโน้มพฤติกรรมเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า พบว่า มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 49.30) และการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับข่าวสารเป็นมากที่สุด ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าจากสื่อสังคมออนไลน์ได้แก่ Facebook, TikTok และได้รับข่าวสารเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าจากแฟน อาจเนื่องจาก ในยุคปัจจุบัน เทคโนโลยีการสื่อสารมีความทันสมัย มีสื่อสังคมออนไลน์ที่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและรวดเร็ว



มีการออกแบบสื่อที่ดึงดูดความสนใจ โฆษณาชวนเชื่อต่าง ๆ เผยแพร่ข้อมูลที่อาจเป็นความเท็จ ทำให้กลุ่มตัวอย่างเข้าถึงสื่อดังกล่าวได้ง่าย และเกิดความเชื่อ ความเข้าใจผิดต่อการสูบบุหรี่ไฟฟ้า รวมไปถึงความถี่ในการเข้าถึงข้อมูล อาจทำให้เกิดการให้ความสนใจ นำมาสู่พฤติกรรมได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ จิราภรณ์ จำปาจันทร์ และคณะ²³ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยได้รับข่าวสารเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าทาง Facebook สอดคล้องกับการศึกษาของ พงษ์ศักดิ์ อ้นมอย และคณะ¹⁶ พบว่า กลุ่มตัวอย่างพบเห็นสื่อโฆษณาเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าช่องทางจากกลุ่มเพื่อน และช่องทางเว็บไซต์ออนไลน์ อีกทั้งการพบเห็นสื่อโฆษณาเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้าของเยาวชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และร่วมทำนายพฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้าของเยาวชนได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ ไพฑูรย์ สอนทนและคณะ²⁴ พบว่า การพบเห็นโฆษณาเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า เป็นปัจจัยเสี่ยงของการใช้บุหรี่ไฟฟ้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับการศึกษาของ อัจฉราพร สี่หิรัญวงศ์⁷ พบว่า การที่เยาวชนเข้าชมและติดตามสื่อสังคมออนไลน์ในการใช้บุหรี่ไฟฟ้า โดยถ้าเยาวชนเข้าชมและติดตามสื่อ 1-2 ครั้งต่อเดือน จะไม่มีอิทธิพลต่อการใช้บุหรี่ไฟฟ้าและบุหรืมวน แต่ถ้าเข้าชมสื่อ 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์ และเข้าชมเกือบทุกวัน มีโอกาสใช้บุหรี่ไฟฟ้า 3.70 เท่าและ 7.70 เท่าของคนที่ไม่เคยเข้าชมสื่อสังคมออนไลน์ตามลำดับ สอดคล้องกับการศึกษาของ ศรีรัช ลากใหญ่²⁴ พบว่า อิทธิพลของสื่อเครือข่ายสังคมทุกแพลตฟอร์มออนไลน์เป็นสื่อโฆษณาบุหรี่ไฟฟ้าอย่างสมบูรณ์แบบ สอดคล้องกับการศึกษาของ Pettigrew et al.²⁰ พบว่า การได้รับแรงจูงใจจากโฆษณานะบุหรี่ไฟฟ้า เป็นปัจจัยที่เอื้อต่อความอ่อนไหวในการเข้าถึงบุหรืไฟฟ้า สอดคล้องกับการศึกษาของ Margolis²⁸ พบว่า เยาวชนที่สัมผัสกับโฆษณานะบุหรี่ไฟฟ้าจะมีการเปิดกว้าง และอยากรู้อยากเห็นการใช้บุหรืไฟฟ้าและสอดคล้องกับการศึกษาของ Villanti²⁹ พบว่า การเปิดรับโฆษณามีความสัมพันธ์กับความอยากรู้อยากเห็นมากขึ้นที่จะทดลองใช้บุหรืไฟฟ้า ความอยากรู้อยากเห็นเป็นสื่อกลางในความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับโฆษณาและการทดลองใช้บุหรืไฟฟ้าของผู้ที่ยังไม่เคยใช้บุหรืไฟฟ้ามาก่อน

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยนี้เป็นข้อพิจารณาในการดำเนินการพัฒนารูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 หรือวัยรุ่นกลุ่มอื่น ๆ ให้เหมาะสมได้
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยนี้เป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมการบริโภคยาสูบประเภทอื่น ๆ เช่น บุหรืมวน ยาสูบมวน

ของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 หรือวัยรุ่นกลุ่มอื่น ๆ ต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษากับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มอื่น เช่น นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา นักเรียนการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยการขยายขอบเขตให้กว้างขึ้น เนื่องจากงานวิจัยนี้ศึกษาเฉพาะนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 1 เท่านั้น
2. ควรศึกษาวิจัยต่อในรูปแบบของการวิจัยกึ่งทดลองหรือการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อลดพฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียนอาชีวศึกษาหรือกลุ่มตัวอย่างกลุ่มอื่น
3. ควรศึกษาแนวคิดหรือทฤษฎีอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้อง กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้า เช่น แรงสนับสนุนทางสังคม ความเชื่อทางด้านสุขภาพ ความรอบรู้ทางด้านสุขภาพ

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณอาจารย์ที่ปรึกษาทุกท่าน ที่ให้คำปรึกษาในการทำวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแบบสอบถามเพื่อการวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น สุดท้ายต้องขอขอบคุณกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่สละเวลาในการให้ข้อมูล

เอกสารอ้างอิง

1. ณัฐพล รุ่งโรจน์สิทธิชัย. การรับรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรม ที่มีต่อบุหรี่ไฟฟ้า. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์; 2560.
2. กิตติพงษ์ เรือนเพชร. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียนชายอาชีวศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา; 2564.
3. กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ. เตือนนักสูบ บุหรี่ไฟฟ้า อันตรายกว่าที่คิด [อินเทอร์เน็ต]. 2565 [เข้าถึงเมื่อ 5 กันยายน 2566]. เข้าถึงได้จาก: <https://pr.moph.go.th>
4. ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ. บุหรี่ไฟฟ้าผิดกฎหมาย ป่วยหนัก ตายจริง. วารสารก้าวทันวิจัยกับ ศจย. 2563;12(1):1-39.
5. ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อควบคุมยาสูบ. รายงานสถานการณ์การบริโภคยาสูบของประเทศไทย พ.ศ. 2562. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหิดล; 2562.
6. สำนักงานสถิติแห่งชาติ. การสำรวจพฤติกรรมสุขภาพของประชากร พ.ศ. 2564[อินเทอร์เน็ต]. 2564 [เข้าถึงเมื่อ 5 กันยายน 2566]. เข้าถึงได้จาก: <https://nso.go.th>
7. อัจฉราพร สี่หิรัญวงศ์. ห่วงเยาวชนไทยเข้าถึงบุหรืไฟฟ้าได้ง่าย หลังพบขายบุหรืไฟฟ้าทางสื่อสังคมออนไลน์จำนวนมาก. ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อควบคุมยาสูบ[อินเทอร์เน็ต]. 2565 [เข้าถึงเมื่อ 5 กันยายน 2566]. เข้าถึงได้จาก: <https://www.trc.or.th/th/attachments/article/644/Press>



8. วิเศษ เกษมทรัพย์. ท่วงเยวชนไทยเข้าถึงบุหรี่ไฟฟ้าได้ง่าย หลังพบขาย บุหรี่ไฟฟ้าทางสื่อสังคมออนไลน์จำนวนมาก[อินเทอร์เน็ต]. 2565 [เข้าถึงเมื่อ 5 กันยายน 2566]. เข้าถึงได้จาก: <https://www.trc.or.th/th/attachments/article/644/Press>
9. ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อควบคุมยาสูบ. บุหรี่ไฟฟ้า ภัยซ่อนเร้น ใน สังคม. วารสารก้าวทันวิจัยกับ ศจย. 2565;14(2):6-18.
10. ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อควบคุมยาสูบ. จับตาป้องกันธุรกิจยาสูบ ข้ามชาติ แทรกแซงนโยบายควบคุมยาสูบไทย. วารสารก้าวทันวิจัยกับ ศจย. 2565;14(1):23-7
11. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. โครงสร้างสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา[อินเทอร์เน็ต]. 2559 [เข้าถึงเมื่อ 5 กันยายน 2566]. เข้าถึงได้จาก: <https://www.vec.go.th/th/th/>
12. Launiala, A. How much can a KPA survey tell us about people's knowledge, attitudes and practices Some observations from medical anthropology research on malaria in pregnancy in Malawi. Anthropology Matters Journal. 2009;11(1):1-13. doi:10.22582/am.v11i1.31
13. Bronfenbrenner, U. Ecological model of human development. International Encyclopedia of Education. 1994. doi:10.1007/978-3-031-38762-3_4
14. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. รายงานข้อมูล-สถิติบุคลากร/ นักเรียน/นักศึกษา[อินเทอร์เน็ต]. (2566) [เข้าถึงเมื่อ 5 กันยายน 2566]. เข้าถึงได้จาก: <https://techno.vec.go.th>
15. Cronbach, Lee Joseph. Essentials of Psychological Testing. 3rd ed. Haper & Row; 1972.
16. Bloom BS, Hastings JT, Madaus GF. Handbook on Formative and Summative Evaluation of Student Learning. New York: McGraw-Hill; 1971.
17. Best, John W. Research in Education. 3rd ed. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall, Inc; 1997.
18. อิติ บุคตาน้อย. พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น กรณีศึกษาโรงเรียนแห่งหนึ่ง ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. วารสารวิทยาศาสตร์สุขภาพและการ สาธารณสุขชุมชน. 2562;2(1):139-52.
19. พงษ์ศักดิ์ อ้นมอย, อาทิตยา บัวเรือง, ชนุดา พาโพนงาม, อิศรา จันทร รุ่งเรือง, นฤมล ลาวน้อย, และอัมพร บัญรอด. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้าของเยาวชนจังหวัดอุดรดิตถ์. วารสารวิชาการสาธารณสุข. 2565;31(2):197-205.
20. Pettigrew S, Santos JA, Li Y, Jun M, Anderson C, Jones A. Short report: Factors contributing to young people's susceptibility to e-cigarettes in four countries. Drug Alcohol Depend. 2023;250:109944. doi:10.1016/j.drugalcdep. 2023.109944
21. ปิยวรรณ บุญเพ็ญ. พฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและพฤติกรรมต้องการ เลิกบุหรี่ของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสาร ศรีนครินทร์วิจัยและพัฒนา (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์). 2562;11(22):111-27.
22. ศุภพงศ์ พินิจธนภาคย์. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการลดปริมาณการสูบบุหรี่ไฟฟ้า ในประเทศไทย. เรื่องเดิมการประชุมทางวิชาการของ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 56: สาขาศึกษาศาสตร์, สาขา เศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ, สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, กรุงเทพฯ, ประเทศไทย; 2561.
23. จิราภรณ์ จำปาจันทร์, สิริวิมล ทเวงศ์นา, นิธิพร ยะคำสี และคณะ. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าของ นักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. วารสารศูนย์อนามัยที่ 9. 2566; 17(2):631-44.
24. ไพฑูรย์ สอนทน, นฤมล จันทรมา, และอัมพร สอนทน. ความชุกของการ ใช้บุหรี่ไฟฟ้าและความสัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การใช้ ภัย และ การสูบบุหรี่ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัด เพชรบูรณ์ [อินเทอร์เน็ต]. 2565 [เข้าถึงเมื่อ 5 กันยายน 2566]. เข้าถึงได้ จาก: <https://cads.in.th/cads/content?id=324>
25. กัลยา วิริยะ. ความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับบุหรี่กับพฤติกรรมการสัมผัส บุหรี่ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. 2562;30(1):66-74.
26. สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้าภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร. และคณะ. ทัศนคติและพฤติกรรมการ บริโภคบุหรี่ไฟฟ้ากับแนวทางการป้องกันการบริโภคบุหรี่ไฟฟ้า ของ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. วารสารวิจัยและพัฒนาระบบ สุขภาพ. 2566;16(3):30-43.
27. ศรีรัช ลาภใหญ่. บุหรี่อิเล็กทรอนิกส์และบุหรี่ประเภท heat-not-burn: การศึกษาการสื่อสารการตลาดบุหรี่อิเล็กทรอนิกส์ในสื่อสังคมเครือข่าย (social media network) และการสูบบุหรี่อิเล็กทรอนิกส์ใน กลุ่ม เยาวชนและวัยทำงานตอนต้น. วารสารก้าวทันวิจัยกับ ศจย. 2564; 14(1):23-7.
28. Margolis KA, Donaldson EA, Portnoy DB, Robinson J, Neff LJ, Jamal A. E-cigarette openness, curiosity, harm perceptions and advertising exposure among U.S. middle and high school students. Prev Med. 2018;112:119-25. doi:10.1016/j.ypmed.2018.04. 017
29. Villanti AC, Rath JM, Williams VF, et al. Impact of Exposure to Electronic Cigarette Advertising on Susceptibility and Trial of Electronic Cigarettes and Cigarettes in US Young Adults: A Randomized Controlled Trial. Nicotine Tob Res. 2016;18(5):1331-9. doi:10.1093/ntr/ntv235